

be Cook útjairól, mint Georg Forster és Georg Christoph Lichtenberg. A már 1801-ből kimutatható magyar *kenguru* szó történetével Országh László foglalkozott részletesebben (1968).

IRODALOM

Balázs Dénes: Ausztrália, Új-Zéland, Óceánia. Budapest: Panoráma 1981.
R. M. W. Dixon: The Languages of Australia. Cambridge, etc.: Cambridge University Press, 1980.
Országh László: „Kenguru.” Magyar Nyelvőr 92 (1968.): 339–40.

Kicsi Sándor András

Szalóka. A csapi Tisza-könyöktől délkeletre, a folyó jobb partján fekvő helység az Árpád-korban Szabolcs megyéhez (Györffy 1: 548) vagy Ung megyéhez (Sztp. KritJ. 2/2—3: 364), később néha Bereg megyéhez (Csánki 1: 526), majd ismét Szabolcs megyéhez (Lipszky: Rep. 1: 621), közben 1850-től 1861-ig ideiglenesen Bereg megyéhez (Szabolcs-Szatmár megye régi térképeken. Nyíregyháza, 1989. 27, 104) tartozott. A trianoni béke után Csehszlovákiához került, s az ungvári járásba kebelezték be *Saloka* vagy *Szalóka* (Hnt. 1937. 752) néven. 1938-ban visszacsatolták Magyarországhoz, és Ung megye ungvári járásának lett a része (Hnt. 1944. 528). A második világháború befejeztével Szovjet-Ukrajna kárpátaljai területe (Закарпатська область) ungvári járásának a legdélibb községe *Соловка* (Zakarpobl. 695) néven. 1851-ben 291, 1944-ben 829, 1969-ben 851 lakosa volt. Szinte valamennyien magyarok.

A helység nevének fontosabb történeti adatai a következők: 1270/1272/1476: *Zolonka* [o: *Zolouka*] (Sztp. KritJ. 2/1: 50); 1285/1358: *Zaloka* [1371. évi átírásban: *Zalouka*] (Sztp. KritJ. 2/2—3: 365). 1302/1379: *Zaloka* (RDES. 1: 91); 1303/1379: *Zalouka* (RDES. 1: 136); 1464: *Zaloka* (Csánki 1: 525); 1808: *Szalóka* (Lipszky: Rep. 1: 621); 1851: „*Szalóka*, magyar falu, Szabolcs vmegyében, a Tiszán túl Beregh v.-negye szomszédságában, 1 r., 4 g. kath., 280 ref., 6 zsidó lak., ref. anyatemplommal, 6 második osztálybeli egész jobbágytelekkel. F.u. a leleszi Convent. Kisvárdához 3 óra” (Fényes: MoGSz. 4: 61).

A *Szalóka* helységnév pusztá személynévből keletkezett magyar névadással. Az alapjául szolgáló személynévhez l.: 1302: Michael filio *Zolouka* (RDES. 1: 77); 1332: Michael filius *Zoloka* (HazaiOkm. 3: 114). A *Szalóka* személynév az ómagyar *Szalók* (FNESz.⁴ 1: 47 *Abádszalók* a.) személynévvvel, kisebb valószínűséggel az ómagyar *Szalka* személynévvvel kapcsolható össze. (Ehhez l. FNESz.⁴ 2: 107 *Mátészalka* a.) Nem meggyőző az a feltevés, hogy a magyar helységnév előzménye szláv személynév volt (Stanislav: SlovJuh. 2: 462); vö.: bolgár *Славка* női szn. (Ilčev: RIB. 454); szerbhorvát *Slavka* női szn. (Grković: RIS. 306); poláb **Slavka* szn. (Schlimpert: SIPn.² 127); cseh *Slavka* női szn. (Svoboda: SOJ. 132); szlovák *Slávka* női szn. (SISJ. 6: 147); lengyel *Slawka* szn., női szn. (SISNO. 5: 112).

Nógrád megyében, az 1981-ben Romhányhoz csatolt Kétdobonytól délkeletre egy külterületi lakott helynek *Szalókapusztá* a neve. (1980-ban három lakosa volt.) Korai adatai nem ismeretesek. L.: 1885: *Szaloka mjr.* (Nógrád und Waitzen. 1: 75 000-es térkép); 1911: *Csernyus- és Szalóka puszták* (MVV. Nógrád vm. 66); 1931: *Szalóka-psz.* (Vác és Diósjenő. 1: 75 000-es térkép); 1985: *Szalókapusztá* (Hnt. 359 *Romhány a.*). *Szalókapusztá* előtagja etimológiailag azonos lehet a fent tárgyalt *Szalóká*-éval.

Kiss Lajos